

„ÉLET-ÚT-ESÉLY” –

a hozzáférhető Szolnokért

A kiadvány a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával készült.

“Kedves Barátaim!

Gondolkodásra készítetett egy bölcs gondolat, mely szerint a fogyatékosok az általunk épített akadályok miatt korlátozottak a mozgásukban és tájékozódásukban. Ha ebből a szemszögből tekintünk a körülöttünk lévő világra, akkor máris rájövünk, milyen keveset is kell tennünk embertársainkért a teljes életért. Ezért is örömteli, ha ebben a „megvilágosodásban” valaki segítő kezet nyújt számunkra, pontosan úgy, mint ahogyan azt az Élet-Út-Esély a hozzáférhető Szolnokért projekt munkatársai teszik. Köszönet nekik, s mindenkinek, aki csak egy apró momentummal is segíti ezt a nagyszerű munkát!”

Szalay Ferenc, polgármester

"A szociális modell azt vallja, hogy a fogyatékoság nem a fizikai vagy értelmi képességek hiányából adódik, hanem azoknak a környezeti és szociális akadályoknak a következménye, amik megakadályozzák a fogyatékosok társadalmi részvételét. A cél tehát nem a fogyatékos emberek meggyógyítása, hanem a társadalomban lévő akadályok elbontása, a tradicionálisan kirekesztő struktúrák megváltoztatása. Ezért bír különös jelentőséggel az akadálymentesítés, ami nem szűkítendő le az épületek fizikai akadálymentesítésére (például rámpák), hanem az egész környezetre vonatkoznak, beleértve a közhivatali ügyintézés (Braille nyomtatványok, könnyen érthető kiadványok), a technológiai fejlesztéseket (képalírás a médiában, hangosan beszélő bankautomaták)..."

Watson, N. (2004) 'The Dialectics of Disability

ÉN IS VAGYOK! Mozgássérült Generációk Érdekvédelmi Egyesület bemutakozása

Az egyesület 2012. év őszén alakult meg Szolnokon, melynek célcsoportja a Jász-Nagykun-Szolnok megyében élő súlyosan,- és halmozottan mozgásfogyatékos gyermekeket nevelő szülők, mozgásfogyatékos fiatalok, felnőttek és családjuk.

Egyesületünk jövőképe: Mozgássérült, sorstársaink egy stigmáktól, előítéletektől mentes társadalom tagjai, akik számára az egyenlő esélyű hozzáférés természetes velejárója a teljes élet megvalósításának, az élet minden területén

Egyesületünk célja: A célcsoportunk érdekvédelme, összefogása, segítése annak érdekében, hogy az állapotuknak megfelelő módon teljes életet élhessenek.

Kiemelt figyelmet kap munkánk folyamán a rehabilitáció és a rehabilitáció valamint a család. A társadalom szemléletformálásához kapcsolódik az *MI IS ITT VAGYUNK! Program* sorozatunk: Esély órák, tolerancia napok, érzékenyítő előadások, akadálymentesítési felmérés és tanácsadó szolgálat...; melynek célja hosszútávon a társadalmi befogadás elősegítése.

Tevékenységeink: Akadálymentesítési-, sorstársi tanácsadás, információnyújtás, szerviz szolgáltatás, klubok, közösségi programok, megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása.

A teljes körű hozzáférés megvalósítása az élet minden területen elengedhetetlen feltétele az esélyegyenlőségnek, mely tevékenységeink meghatározó alapelve. Az ÉLET-ÚT-ESÉLY a hozzáférhető Szolnokért programunkat ennek jegyében folytatjuk hosszútávon.

Az Egyesületünk munkatársai is súlyosan mozgássérült tapasztalati szakértők és érintett szülők. A szakmai munkán túl szeretnénk, ha a hozzánk forduló egy olyan közösség tagja lenne, ahol lehetősége lesz kikapcsolódásra, feltöltődésre egy sorstársi és baráti közösség tagjaként. Önszervező csoportok, rendszeres fogadóórák segítik a hozzánk fordulókat. Évente 5 állandó programot szervezünk tagjainknak és családjuknak:

- Farsang
- Családi majális
- ÉN IS NYARALOK! Tábor

- Szüret bál
- Karácsonyi évváró

Egyesületünk várja az érdeklődőket!

Kérjük, keressen meg bennünket a világ bármely pontjáról

- érintettként,
- önkéntesként vagy
- támogatóként.

Fehérváry Tünde, elnök

Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete

A Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok megyei Egyesülete közhasznú szervezet. 2004 óta működünk önálló jogi személyiséggel rendelkező egyesületként, azt megelőzően a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége tagszervezete voltunk 1955 óta. Taglétszámunk 346 fő. Szervezeti felépítés: Egyesületünk legfőbb döntéshozó szerve a taggyűlés. Egyesületünk elnöksége: elnök, alelnök, 3 elnökségi tag, két póttag. Egyesületünk elnöke Pesti Zoltánné, alelnöke Hulimai János.

Amellett, hogy egyesületünk önálló jogi személyiség, egyesületként tagja a Magyar Vakok Országos Szövetségének, amitől támogatást kap, illetve elszámolással tartozik felé, az egyesület a szövetség munkájában az elnök és 5 országos küldött által vesz részt.

Megyéink területén több városban területfelelősök fogják össze az ott élő látássérülteket, folytatnak tájékoztató tevékenységet, irányítják irodánkhoz a segítségre szorulókat. Klubokat szerveznek területükön, melyek általában havi rendszerességgel működnek, különböző apropóból. Ők abban is segítik munkánkat, hogy az évi kihelyezett információs napunkat megszervezzük városukban, összegyűjtik a területükön élő tagjaink igényeit, tagdíjbefizetését, újságrendelését, stb.

Egyesületünk 37 m²-es saját irodával rendelkezik, ahol heti 16 órában tart ügyfélfogadást, emellett az operatív munka is az irodában zajlik.

Munkatársaink bevonásával van lehetőségünk szemléletformáló projektek kivitelezésére, melyek méltán népszerűek megyszerte.

Az Egyesületünk által nyújtott szolgáltatásokat, programokat tagjaink (346 fő), tagi jogviszonnyal nem rendelkező sorstársaink (2000 fő), külső partnereink veszik igénybe:

Szolgáltatásaink:

- információs és tanácsadói szolgálatot működtetünk;
- közbenjárunk egyéni ügyekben, diszkriminatív sérelmek orvoslásában;
- elemi rehabilitációs, valamint képzési és foglalkoztatási lehetőségek felkutatásában;
- segédeszközök megismertetésében, kölcsönzésében és beszerzésük megszervezésében;
- speciális (Braille illetve nagybetűs vakügyi folyóiratok megrendelésében);
- tanulmányi támogatás nyújtásában;
- pályázatfigyelést, figyelemfelhívást, űrlapok kitöltését végezzük;
- Internetes pályázati anyagok letöltésében, és kitöltésében nyújtunk segítséget tagjainknak;
- életvezetési tanácsadást, szakemberek közvetítését vállaljuk;
- jogi, munkaügyi, szociális problémák megoldásának elősegítésében közreműködünk;
- akadálymentesítési szaktanácsadás keretében elősegítjük az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését;
- elősegítjük a tagok rehabilitációját képzések szervezésével, munkaközvetítéssel;
- közreműködünk vidéki tagcsoportok létrejöttében, kulturális és szabadidős programjaik megszervezésében;
- tájékoztató tevékenységet folytatunk különböző fórumokon a látássérültek életének megismertetése és elfogadtatásuk céljából (ld. Projektjeink között);
- kihelyezett információs napokat tartunk;
- kulturális, közösségi és szabadidős alkalmakat teremtünk;

- igény szerint információs anyagainkat, meghívóinkat, programjainkat, az aktuális jogszabályokat, a pályázati lehetőségeket eljuttatjuk elektronikus formában, tagjainkhoz és ügyfeleinkhez;
- pályázati mellékleteket, tananyagokat, stb. fénymásolunk, nagyítunk, szkennelünk
- versenyekre felkészülési anyagot olvastatunk fel;
- Braille-feliratokat készítünk.

Idén indult új szolgáltatásaink: Iratrendezés, ingyenes talpmasszázs tagjaink részére.

Jövőképünk (vízió): Olyan világban szeretnénk élni, amelyben a látássérült emberek, aktív tagjai a befogadó társadalomnak. önmaguk képesek érdekeiket érvényesíteni és esélyegyenlőségük biztosított.

Küldetésünk (misszió): Egyesületünk érdekérvényesítő, érdekképviselői tevékenységei során, igényeken alapuló szolgáltatásokkal, érzékenyítő-, és más közösségi programokkal, képzésekkel, személyre szóló tanácsadással járul hozzá a jász – nagykun – Szolnok megyében élő vak és gyengénlátó emberek életminőségének javulásához.

Alapértékeink:

- Átláthatóság: az átláthatóság korrupciómentes, mindenki számára egyszerű, betekintheső egyesületi létformát jelent. Az egyesület működése, tevékenysége, mindenki számára nyilvános, közértheső.
- Összetartozás: egyesületünk tagsága alapértékeink mentén együtt tevékenykedik a közös célok érdekében.
- Bizalom: önmagunk és mások feltétel nélküli elfogadása. Jó szándékot feltételezve, vakon hiszünk egymásban.
- ✓ Tisztelet: egymás megismerésén alapuló kölcsönösen elvárt megbecsülés és figyelem.

Forduljon egyesületünkhöz segítségért, ha ön vagy ismerőse látási nehézségei miatt életvezetési gondokkal küzd, vagy ha e helyzetéből fakadóan érdekvédelemre szorul, illetve ha fizikai és infokommunikációs akadálymentesítési szaktanácsadásra van szüksége.

Gondoljon ránk akkor is, ha egyszerűen csak szeretné megismerni vak és gyengénlátó embertársai életét, vagy ha érdeklődik a segítségnyújtás formái iránt, illetve ha támogatással, önkéntes munkájával kíván ügyünk mellé állni.

Pesti Zoltánné, elnök

ÉLET-ÚT-ESÉLY a hozzáférhető Szolnokért program bemutatása

Az *ÉN IS VAGYOK! Mozgássérült Generációk Érdekvédelmi Egyesülete* és a *Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete* létrehozta az „ÉLET-ÚT-ESÉLY” - a hozzáférhető Szolnokért elnevezésű projektet. A program az akadálymentesítés lehető legszakszerűbb kivitelezésének elősegítését, - első körben - a közszolgálati intézmények mozgás és látássérültek számára legegyszerűbb megközelíthetőségének, az intézmények hozzáférhetőségének, az akadálymentesítés megvalósulásának feltérképezését tűzte ki célul. Szolnok városban az egyenlő esélyű hozzáférés valóban működni fog, mert anélkül nem képen önálló, önrendelkező életre a fogyatékosok többsége.

Az ÉLET-ÚT-ESÉLY projekt kapcsán a város közszolgáltatását biztosító valamennyi magán és állami szolgáltatójánál tervezünk egy „bejárást”. A bejárás célja segítő szándékú! Szolnok valamennyi közszolgáltatóját, intézményét felkeressük és felmérjük, hogy milyen szinten áll az akadálymentesítés egy-egy helyszínen fizikai és infokommunikációs akadálymentesítési szempontból.

A projekt célja elsődlegesen nem a „papírforma” szerinti teljes körű akadálymentesítésre, hanem a használhatóság szerinti akadálymentességre vonatkozik. Sok esetben részben vagy egészben már megfelelő és mindenki számára hozzáférhető épületeket, közutakat, szolgáltatókat is ismerünk, de ezek a helyek nem szerepelnek egyetlen nyilvános írott vagy digitális adathordozón sem. Fontos megjegyezni azt is, hogy a legtöbb esetben egy empátikus ügyintéző, egy jól „érzékenyített”, szemléletformáláson részt vett munkatárs sokszor nagyobb segítséget jelent az érintetteknek, mint bármilyen technikai eszköz vagy fizikai akadálymentesítés.

Emellett célunk ingyenes szaktanácsadással segíteni az érintettek számára legmegfelelőbb akadálymentesítés kidolgozását, ingyenes érzékenyítő, szemléletformáló programunkkal hozzájárulni a dolgozók látás és mozgássérült emberekkel kapcsolatos ismereteinek bővítését. Vállaljuk, hogy az ügyintézők számára szemléletformáló, érzékenyítő programokat tartunk, mindkét fogyatékos célcsoportra vonatkozóan (látássérültek és mozgássérültek).

A projekttel olyan minta értékű tevékenységet kívánunk megvalósítani, valódi eredményeket elérni rövidtávon, a szolgáltatást végzők és a lakosság bevonásával. A társadalom pozitív szemléletváltozását is tevőlegesen segíti a projekt.

Jogi háttér, segédlet

- 2013. évi LXII. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2007. évi XCIL. a Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

„Semmit rólunk nélkülünk” elv

A semmit rólunk, nélkülünk elve azt jelenti, hogy a fogyatékos személyek saját jogon vagy a maguk választotta képviselőik útján, értelmi fogyatékos, autizmussal élő és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek esetében saját jogon vagy szüleik útján részt vesznek az életüket meghatározó döntések előkészítésében, a döntésekben és a döntések végrehajtásában. Különösen vonatkozik ez a kormányzati és önkormányzati jogalkotásra, a fogyatékos személyek életkörülményeinek javítását célzó fejlesztési források elosztására.

Ajánljuk figyelmükbe a

- Tervezési Segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához, BM Építésügyi Hivatal, 2002
- Segédlet a komplex akadálymentes megvalósításához, P. Farkas Zsuzsua & Pandula András, 2007

című kiadványokat.

Szolnok város akadálymentesítésével kapcsolatos javaslatok

- Tömegközlekedés

Figyelmet kell fordítani a tömegközlekedési eszközök akadálymentes használatára. Nagyon fontos a mértékadó forgalom útvonalán a helyi és helyközi alacsonypadlós/akadálymentesített buszjáratok beindítása a megyeközpontból járási székhelyekre és vissza. A járatokat indítását naponta rendszeresen legalább az iskola és munkaidő kezdetére és végére kell időzíteni és e járművek menetrendjének kiszámíthatónak kell lennie, hogy az utasoknak ne kelljen órákat várni a következő alacsonypadlós járatra. Alacsonypadlós/akadálymentesített autóbuszok útvonalának és menetrendjének egyeztetése és pontos meghatározása az üzemeltetővel. Szükség esetén érzékenyítő beszélgetések az utazó közönséggel kapcsolatba kerülő dolgozókkal. Fokozott figyelmet kell fordítani az útvonalra eső buszmegálló akadálymentes használhatóságára (rámpa kihajtására van-e elegendő hely, ráfordulás helyigénye, stb.).

Látássérült szempontból fontos a megfelelő utas tájékoztatás a helyi és távolsági buszokon egyaránt. Szükséges egy olyan utas tájékoztató rendszer kialakítása, ami nem zavar más utasokat, ám a látássérülteket - esetleg a vidékről érkezett utasokat - segíti. Nem szükséges, hogy nagyon hangos legyen, lehessen - a járaton lévő tömeg/hangzavartól függően - hangosítani, halkítani. Utastársak megkérdezése ugyan bármikor lehetséges, de tapasztalat, hogy legtöbbször nem tudnak helyes információt adni egy megálló nevérol, csak egy ott található üzletet, nevezetességet, amiről egy vak ember nem fogja tudni eldönteni, hol is jár, mert azt sem tudja, hogy az a valami ott van.

Vasútállomás elérhetősége és akadálymentes használhatósága (ajtók, közlekedő felületek, stb.). Peronok közül csak az első közelíthető meg akadálymentesen a többi peronra kerekesszéssel lehetetlen kijutni. A peronok akadálymentességi felülvizsgálata. Külső és belső útburkolatok minősége. A látássérülteknek a taktilis jelzések, vezetősávok hiánya a vasútállomás környékén és a vasútállomás épületén belül komoly nehézségeket okoznak.

- Gyalogos közlekedés

A település járdáinak burkolata sok helyen nem megfelelő minőségű (repedezett, egyenetlen és nagy az oldalejtése, stb.), ez borulás és balesetveszélyes. Sok gyalogátkelőhelynél hiányzik a szegélyrampa (nem elegendő a süllyesztett szegély). Az átkelő helyeken fontos a gyalogosok megfelelő tájékoztatása (hangjelzés). Az útburkolatok felújításakor nincs tájékoztatva a lakosság. Ha ez olyan helyen történik, ahol kerekesszékekkel rendszeresen közlekednek, akkor ez több száz méteres kerülőt is jelenthet. Szükség lenne egy fórumra, ahol az ilyen munkák megkezdése előtt tájékoztatni lehet az érintett lakókat. Újonnan épített tereken az akadálymentes használhatóságot biztosító berendezések legtöbbször üzemben kívül vannak helyezve.

A kerékpárutak nem mindig megkülönböztethetőek a vakok, és vakvezetőkutyaik számára, így legjobban szándékuk ellenére sem tudnak megfelelően szabályosan közlekedni. A vezetősávok - ahol voltak is - az átépítések során megszűntek, a gyalogos átkelőknél a hangos jelzés nem mindenütt működik, vagy forgalomban nem hallható.

- Közhasználatú épületek

Közhasználatú épületek előtt felül kell vizsgálni az akadálymentes parkolók állapotát, kialakítását. Sok helyen nincs vagy az épülettől túl távol került kiépítésre. Elemezni kell a közhasználatú épületek akadálymentesítési lehetőségeit. Az érintett célcsoportok tapasztalati szakértőinek bevonásával, már az akadálymentesítés előtt egyeztetni kell a használhatóság és az építésügyi szabályok figyelembevételével, valamint lehetőséget kell biztosítani a folyamatos figyelemmel kísérésre (az esetleges problémák jelzésére) az építkezés és vagy átalakítás során. Ellenőrizni kell a már meglévő rámpák, ajtók, korlátok, küszöbök, burkolatok stb. kialakítását elérhetőségét és használhatóságát. Néhány épület esetében az akadálymentes bejárat nem egyezik meg a főbejáráttal (sok épület esetében a hátsó bejárat vagy kocsibejárat alkalmas lehet akadálymentes bejutásra, ezen bejáratok lehetőségeit költségkímélő akadálymentesítést tehetnek lehetővé). Ha van is hátsó akadálymentes bejárat sok esetben nincs megfelelően kitáblázva így nagyon nehéz megtalálni. A közhasználatú épületekben kiépített lépcső liftek nagy többsége nem megfelelő méretű és teherbírású (az emelőlapok hosszmérete 10 cm-el

kisebbségben), a lifteket kezelő személyzet csak körülményesen érhető el, a készülékek működése bizonytalan.

A városközpontban nincs nyilvános akadálymentesített WC, mosdó. Ennek a kiépítése feltétlenül szükséges a közeljövőben.

Az akadálymentes mosdók kialakítása sok helyen csak nagy kompromisszumokkal fogadható el, sok helyen még úgy sem. A másik gyakori probléma ezzel a helyiséggel, hogy nem a rendeltetésének megfelelően használják (tároló, stb.) vagy zárva tartják és a kulcshoz nehezen lehet hozzáférni.

A minőségi és élhető élethez nem csak a középületek akadálymentesítésének kellene már megtörténnie, hanem bizonyos kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó és kulturális épületek akadálymentesítésére is nagy szükség lenne! Nincs a városban teljeskörűen akadálymentesített étterem, cukrászda. A gyógyfürdő és a strand használhatatlan súlyosan mozgásfogyatékos személyeknek. Teljeskörűen akadálymentesített és könnyen megközelíthető szállodai szobák nincsenek a városban!

A programba bevont intézmények, közszolgáltatók

- 1) Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG)
 - Buszpályaudvar Szolnok
 - E ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. Szolnok
 - Fehér Ház – Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok megye
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Civil Információs Centrum
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház, szemészet
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egészségbiztosítás
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földhivatal
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Illetékhivatal
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelem
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr –főkapitányság
 - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Vakok Egyesülete
 - Magyar Államkincstár Jász-Nagykun-Szolnok
 - NAV Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Adóigazgatóság
 - Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, Szolnok
 - NYITOK Jász-Nagykun-Szolnok megye
 - Szolnok városi Tüdőgondozó
 - Szolnok, Damjanich János Múzeum
 - Szolnok Humánszolgáltatás, Karczag I. út
 - Szolnok Humánszolgáltatás, Prizma út
 - Szolnok Humánszolgáltatás, Városmajor út
 - Szolnok MÁV Kórház és Rendelőintézet
 - Szolnok Megyeháza
 - Szolnok Munkaügyi Központ
 - Szolnok, Szigligeti Színház
 - Szolnok Városháza
 - Szolnok, Verseggy Ferenc Könyvtár
 - Szolnok, Aba-Novák Agóra Kulturális Központ
 - Szolnoki Járásbíróság
 - Szolnok, Okmányiroda
 - Szolnok, Járási Hivatal, Járási Munkaügyi Kirendeltsége
 - Szolnok városi Ügyészség
 - TIGÁZ Zrt. Szolnok

Köszönjük, hogy hozzájárultak programunk megvalósításához!

FOGALOMTÁR

A fogyatékoság fogalma: Hosszan tartó fizikai, értelmi, pszichoszociális vagy érzékszervi károsodás, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja egy adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A fogyatékoság egy változó fogalom, bárki bármikor fogyatékosá válhat. A fogyatékoság nem betegség, hanem egy állapot, ami a fogyatékosággal élő személyek és az attitűdbeli, illetve a környezeti akadályok kölcsönhatásának következményéből adódik. Ezen akadályok gátolják a fogyatékos személyt a társadalomban való teljes és hatékony, másokkal azonos alapon történő részvételben. (lásd bővebben a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény szövegében)

A fogyatékos személy fogalma

“Az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.” (2013. évi LXII. törvény)

Segédeszköz

A fogyatékos személy fizikai vagy érzékszervi képessége részleges vagy teljes hiányának részleges vagy teljes pótlását szolgáló eszköz.

Az akadálymentesítés célja

Fogyatékkal élő embertársaink számára lehetővé tegye a szabad mozgást, tájékozódást, egy adott épület használatakor. Ezért az épületek tervezőinek kiemelt figyelemmel kell lenniük az akadálymentesítés szempontjainak betartásában. Olyan épületeket kell megalkotniuk, melyek megfelelnek ezen kritériumoknak. Az Európai Unióhoz történő csatlakozás óta a fogyatékkal élő embertársaink megsegítése és az akadálymentesítés már nem csak figyelmesség, hanem kötelesség is. Ennek tükrében a már meglévő épületeket a megváltozott előírásoknak megfelelően kell akadálymentesíteni.

Az akadálymentesítés típusai

Akadálymentesítés lehet az épített környezet tudatos kialakítása vagy átalakítása, például mozgássérülteknek egy lépcsőn való feljutás lehetővé tétele vagy látássérülteknek a tájékozódás biztosítása. Hallássérültek (hallókészüléket viselők) segítése kiépített indukciós

hurok segítségével. Az informatikaterületén az internet használatának elősegítése, ami aztán lehetőséget ad az elektronikus közszolgáltatások használatára is.

Akadálymentes

Az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

Az akadálymentesítés olyan tudatos tevékenységek összefoglaló neve, melyek a különféle (fizikai, érzékszervi vagy értelmi) fogyatékosokkal élők számára igyekeznek olyan körülményeket biztosítani, amelyek lehetővé teszik számukra minden olyan tevékenység elvégzését, amelyben akadályoztatva vannak.

Akadálymentesen megközelíthető az az épület vagy berendezési tárgy, amely a használó fizikai, érzékszervi és szellemi fogyatékoságának mértékétől függetlenül is lehetőség szerint legönállóbban – külső segítség nélkül – kényelmesen, különösebb erőfeszítés nélkül elérhető. Ehhez megfelelő méretű, magasságú hely biztosított, miközben segédeszközének használata (bot, mankó, járókeret, kerekesszék) nem korlátozott.

Akadálymentesen használható: Egy épület akadálymentesen használható, ha abban minden szerkezet, berendezési tárgy a használó fizikai, érzékszervi és szellemi fogyatékoságának mértékétől függetlenül lehetőség szerint legönállóbban – súlyos fogyatékosággal bíró használó esetén az állandó kísérőjének segítségével – használható. Ehhez megfelelő méretű, formájú kezelőeszközök biztosítottak, valamint azok elérhetősége és megközelítése is akadálymentes.

Egyenlő esélyű hozzáférés elve: A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján “a közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető; továbbá az az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható,

valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetők."

Egyetemes tervezés: Az egyetemes tervezés eszméje az a preventív gondolkodásmód, tervezési stratégia, amely már a tervezés folyamatának az elején figyelembe veszi a használók képességeinek különbözőségét. E tervezési stratégia gyakorlásával olyan termékek jönnek létre, amelyek különleges tervezési megoldások és adaptáció nélkül biztosítják a lehető legtöbb ember számára a legteljesebb és legönállóbb használhatóságot. Jelen esetben a "termékek" megnevezés a legkülönbözőbb használati tárgyakon, eszközökön túl valamennyi, az ember által formált környezetre, szolgáltatásra és infrastruktúrára is vonatkozik, tehát a köz-, és lakóépületekre is. Termékek, minthogy ezek is valamilyen ember által végzett tervezési folyamat eredményeként jönnek létre.

Csúszásmentes: Olyan járófelületet nevezünk csúszásmentesnek, amelyen az elcsúszás, elesés lehetősége minimális marad még a felület szennyeződése esetén is (víz, jég, sár, olaj, stb.)

Az akadálymentesítés formái: Komplex akadálymentesítés (teljes körű vagy komplex akadálymentesítésről kétféle szempontból beszélhetünk. Az akadálymentesség "komplexitását", teljes körűségét egyrészt értelmezhetjük valamennyi használói (azaz fogyatékosági) csoport kontextusában, másrészt az adott épületben (épített környezetben) található valamennyi funkció, szolgáltatás tekintetében.

Fizikai akadálymentesítés: Rámpa: A rámpa egy sík közlekedési felület, amely két különböző szintet köt össze. A rámpák nélkülözhetetlenek a kerekesszékek használók számára – de nemcsak a kerekesszékeknek vannak kerekei, hanem egy babakocsinak, bevásárlókocsinak is és számos bőrönd és táskák is görgőkön mozgatható. Ha nincs szó kerekekről, görgőkről, akkor is kényelmesebb rámpán sétálni lépcsómászás helyett, főleg felfelé és akkor, ha valaki botot, mankót, járókeretet használ.

Taktilis jelzések vezetőszáv, figyelmeztetőszáv: A járófelületen a burkolati anyag felületi, sűrűségbeli, színbeli, hangtani tulajdonságainak különbözőségével kialakított burkolati sáv, amely vak, gyengénlátó, vagy felfogóképességükben korlátozott emberek tájékozódását segíti.

Infó-kommunikációs akadálymentesítés

Domború-tapintható térképek: A tapintható térképek és makettek elsősorban összbenyomás kialakítására alkalmasak, pl. város, városrész, kórház területén épületek, stb. elhelyezkedésére, irányára, szerkezetére utalnak. Ezen kívül az épületen belüli tájékozódást is megkönnyíthetik az intézmény elrendezését és a helységek elhelyezkedését bemutató tapintható térképek, melyek legkönnyebb és leggyorsabb tanulmányozására egy fix helyen elhelyezett pult létesítése javasolt.

Hangos térkép

Olyan kommunikációs segédeszköz, melynek segítségével a látássérültek is bármely középületben, bevásárló-központban, ill. bármely közforgalmú helyen könnyedén eligazodhatnak, ill. eljuthatnak oda is, ahová a látó emberek minden előkészület nélkül eltalálnának. Az épületek útvonalának felolvasása mp3 lejátszóra, azaz az épület útvonalának hangos-térképpel történő "felszerelése".

Hangos utastájékoztató

Tömegközlekedési járműveken automata megállóbemondás, mely segíti a látássérülteket és mindazokat, akik nem ismerik a környezetet.

Intelligens buszmegálló

Mutatja és hangosan is közli, melyik busz éppen hol jár és hány perc múlva várható az érkezése.

Hangjelzéses gyalogátkelőhely

Olyan gyalogátkelőhely, ahol a lámpa színének változása mellett különböző bűgő hang, vagy hangos szöveges tájékoztatás is jelzi a látássérültek számára.

Akadálymentes honlap

A WCAG 2.0 által előírt szabványnak megfelelő, látássérültek által is teljeskörűen használható weblap.

Braille felirat

A vak emberek speciális, tapintható írásával készített tájékoztató felirat, amely kézzel kényelmesen elérhető helyen, jól tapintható felszínen található.

Indukciós hurok (hangerősítő rendszer)

A tisztább és zavarmentes hangérzékelés érdekében azokban a helyiségekben, ahol a halláskárosult személy hosszabb időt tölt (nappali, TV szoba) célszerű indukciós hangerősítő rendszert használni. Ez a rendszer az adó-vevő elvén alapul: a kiterjesztésre szánt hang a helyiség padlóján vagy mennyezetén látható vagy eltakart módon körbefutó, hurkot alkotó vezeték segítségével - mint adó - a hurok belsejében mágneses indukciós teret hoz létre, amelyben az indukciós hangerősítő rendszerrel ellátott hallókészülékek a megfelelő állásba kapcsolva képesek közvetlenül a kívánt hangot venni és azt megfelelően felerősíteni.

Jeltolmács

A jeltolmács információt közvetít. Feladata, hogy a magyar nyelv használói megértsék a magyar jelnyelv használóit, és fordítva. Fő feladata a jelentés lehető legpontosabb átadása. A Jelnyelvi Tolmácsok Országos Szövetsége rendelkezik egy Etikai Kódex-szel, amit minden tagjának kötelessége betartani. Ez az alapja a szolgáltatás színvonalának, a titoktartásnak és a semlegességnek.

Részleges, hiányos akadálymentesítés

Ha a meglévő építmény, építményrész utólagos akadálymentessé történő átalakítása kisebb területre, építményrészre terjed ki, mint az az építmény rendeltetése alapján elvárható, ideális volna, és/vagy az építmény egyes részletei nem felelnek meg az akadálymentesség követelményéhez előírt méreteknak, szabályoknak, azonban az építményben lévő közszolgáltatások így is hozzáférhetőek mindenki számára. Esetleg olyan megoldások is születhetnek, amelyek teljesen használhatatlanok.

Segítenék, de hogyan?

Mozgásfogyatékos, látássérült és vak személy esetén

1. lépés: a segítő megkérdezi a segítettőt: Segíthetek valamiben?
2. Igenlő válasz esetén meg kell kérdezni: hogyan segíthetek?
3. A segítséget kérő személynek egyértelmű, érthető, rövid utasításokkal kell irányítani a segítettőt, hiszen csak így lesz eredményes a segítség nyújtás, és elégedett mindkét fél.

Piktogramok

Segítő személy hiányában nagy segítséget jelentenek a Piktogramok, melyek felirat helyett alkalmazott szimbólumokat tartalmazó eligazító táblák. A piktogramok a gyengénlátó, a nagyothalló, a siket, az értelmi fogyatékos és az autista személyeken kívül a külföldi látogatóknak is nagy segítséget jelentenek. Továbbá valamennyi használó gyorsabban juthat információhoz a nemzetközileg elfogadott szimbólumrendszer használata esetén.

ÉN IS VAGYOK! Mozgássérült Generációk Érdekvédelmi Egyesületének munkatársai, tagjai, önkéntesei, akik részt vettek az ÉLET-ÚT-ESÉLY a hozzáférhető Szolnokért elnevezésű projektben.

MUNKACSOPORT TAGJAI	
Név	Beosztás, feladatkör
Fehérváry Tünde	Elnök, projektvezető. Szakmai anyag megírása összeállítása. „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső), Érzékenyítő programok vezetése, szakmai vezetés, pénzügyi elszámolások
Gyárfás Edit	Elnökségi tag, „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső), érzékenyítő programokon részvétel
Mészáros Ferencné	Egyesületi tag, program koordinátor, „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső), jelenléti ívek, dokumentációk elkészítése, érzékenyítő programokon részvétel.
Domokos Henriett	Egyesületi tag. Honlap és közösségi oldal szerkesztő. A projekt facebook oldalának kezelője.
Soós Róbert	Rehabilitációs mérnök, szakmai tanácsadás-konzultáció, szakmai ellenőrzés, korrekció
Csizolszki Bettina	Kiadvány (papír és CD formátumban is) szerkesztő,
Tóth J. Krisztián	Egyesületi Ifjúsági tagozat vezető, Egyesületi tag, „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső), érzékenyítő programokon részvétel
Nagy Erika	Egyesületi tag, „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső),.
Pataki Zsolt	Egyesületi tag, „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső),
Kovács Mihályné	Egyesületi tag, „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső),
Törőcsik Antal	Egyesületi tag, „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső),
Gombár Lászlóné	Egyesületi tag. Általános irodai adminisztrátor.
MUNKACSOPORT ÖNKÉNTESEI	
Gál Gabriella	Egyesületi tagok megbeszélésekre, helyszínre szállítása „Kerekesszékes” útvonal bejárások alkalmával, megbeszéléseken segítő
Gál Péter	Helyszínek fotózása, képek rendszerezése, Egyesületi tagok kísérése,

	„Kerekesszékes” útvonal bejárások alkalmával. megbeszéléseken segítő
Gáspárné Szalai Mária	Egyesületi tagok kísérése, „Kerekesszékes” útvonal bejárások alkalmával megbeszéléseken segítő,
Kovács Sándor György	Egyesületi tagok kísérése, „Kerekesszékes” útvonal bejárások alkalmával, megbeszéléseken segítő
Mészáros Ákos	Érintett fiatal „Kerekesszékes” útvonal bejárások (külső és belső), megbeszéléseken segítő
Pillió Mihály	Egyesületi tagok kísérése, helyszínre szállítása „Kerekesszékes” útvonal bejárások alkalmával
Vincze Ágnes	Kiadvány logójának megtervezése. Egyesületi tagok kísérése, helyszínre szállítása, megbeszéléseken segítő „Kerekesszékes” útvonal bejárások alkalmával
Vincze József	kiszolgáló és segédeszközök karbantartása, szállítása.

Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesületének munkatársai akik részt vettek az ÉLET-ÚT-ESÉLY a hozzáférhető Szolnokért elnevezésű projektben.

Név	Beosztás, feladatkör
Hulimai János	Alelnök, projekt munkacsoport tag Gyengénlátós útvonal bejárások (külső és belső), referencia iroda felújításának felügyelete
Lukács Ágota	Ügyfélszolgálati referens, projekt munkacsoport tag Szakmai ellenőrzés, szakmai beszámolók megírása
Pál Renáta	Ügyfélszolgálati referens, projekt munkacsoport tag Gyengénlátós útvonal bejárások (külső és belső)
Pesti Zoltánné	Elnök, projektvezető Érzékenyítő programok vezetése, szakmai vezetés, pénzügyi elszámolások
Pintér Erika	Civil szervező, munkacsoport tag Vakos útvonal bejárások (külső és belső), érzékenyítő programok
Pintér Márta	Civil szervező, munkacsoport vezető

	Vakos útvonal bejárások (külső és belső), érzékenyítő programok
Sinkáné Zrupkó Erzsébet	Ügyfélszolgálati referens, projekt asszisztens Jelenléti ívek, dokumentációk elkészítése, Bejárások formai ellenőrzése
Kondás Erika	Általános irodai adminisztrátor, munkacsoport tag Gyengénlátós útvonal bejárások (külső és belső)

Önkéntesek:

Demes István

Dr. Simon Gergely

Palásti László

Palásti Tibor

Iskolai Közösségi Szolgálat keretében:

„Szer-telen” Fiatalokért Szolnok Közhasznú Egyesület,

„Szer-telen” Ifjúsági Ház 31 önkéntes diákja.

Tagok, önkéntesek gondolatai

Gál Péter

Az ÉN IS VAGYOK! Egyesület alapító tagja és önkéntese vagyok 2012 óta. Édesanyám fogyatékosága lévén már kisgyermek korom óta találkoztam az akadálymentesítés hiányából adódó negatívumokkal. Nem egyszer találtam magam olyan helyzettel szemben, aminek áthidalása nehézkessé vált a nem megfelelő környezet kialakítása miatt. A középületek, utak és közterek akadálymentesítése mindannyiunk kötelessége.

Kovács Sándor

Az megalakulás óta önkéntese vagyok az ÉN IS VAGYOK! Egyesületnek. Számos rendezvényre, utazásra kísértem már érintetteket, segítkeztem a programok megvalósításában. Saját bőrömön tapasztaltam, hogy az ilyen utak megtétele, a járművekre való felszállás, valamint a városban való közlekedés is számos akadályt állít a fogyatékos emberek elé. Szerencsére az elmúlt néhány évben az akadálymentesítés erőre kapott, így egyre több lehetőség áll nyitva a fogyatékos emberek előtt. Remélem, hogy az Élet-Út-Esély program minél inkább elősegíti az akadálymentesítés megvalósítását. Számomra a legnagyobb motiváció a sikerélmény.

Domokos Henriett

Domokos Henriett vagyok az egyesület tagja és önkéntese 2014 óta. A fogyatékosokat egyre többen fogadják el, és egyre többen nyitunk is az ép társadalom felé. Az élet mindig a legváratlanabb pillanatokban küld elénk olyan élet helyzeteket, amik felnyitják a szemünket, és megtanít minket valamire. Csak tanulhatunk egymástól!"

Tóth J. Krisztián

Az álmom az, hogy minden mozgáskorlátozott, vak, siket kint van, és nem arra figyelünk, ahogy kinéz, hanem őrá, az emberre! Szerintem nem olyan messzi ez! Lehetséges, és valódi! Ha nem tekintenének ránk mumusként, hanem egyenlők lennénk... az jó lenne! Ok, nem magamról beszélek, mert túl estem ezen, de látok! És látom azt, hogyan figyelnek az emberek oda, pedig nem kéne! Ez egy álom - az esélyegyenlőség - de lehet! Embernek születtem, olyannak, mint más, nem különbözök senkitől.

Lukács Ágota és Pesti Zoltánné

Számomra akkor lesz igazi esélyegyenlőség, ha már beszélni sem kell róla, hiszen mindenki számára ez a természetes."

Pintér Erika

Fontos az akadálymentesítés, mert ezáltal önkéntelenül is bevisszük a köztudatba, hogy a fogyatékkal élők is a közösség tagjai.

Mészáros Ferencné

Most szembesültünk azzal a ténnyel, hogy még mindig „félnek” tőlünk nem tudják sokan, hogyan kezeljék a fogyatékos embereket.

Pintér Márta

Szervezeteink tagjai valóban, tisztán segítő szándékkal mérik fel az intézményeket az egyenlő esélyű hozzáférés kapcsán sorstársaik érdekében, szeretnénk, ha mindenki értené célunkat.

Fehérváry Tünde

Bízom abban, hogy néhány év múlva, már nem lesz szükség hasonló kiadványra, mert mindenkinek biztosítva lesz az önálló élthez való joga!

Munkatársaink szívesen fogadják a felkéréseket érzékenyítő beszélgetésekre.

Érzékenyítésről néhány sorban: A társadalom különböző rétegein és csoportjain keresztül tudatosan hatni és befolyásolni másokat az érzékenyítő céljának elérése érdekében. A társadalom elfogadott szokásrendszere, a megszokott, sztereotip sémáktól eltérő, (másság, kisebbség, fogyatékoság, stb.) az objektív, de a többségtől eltérő, helyzettel kapcsolatban megértőbb, érzékenyebb környezet kialakítása. Az érzékenyítettek közvetlen tapasztalatok megélésével, saját élményen keresztül váljanak nyitottabbá a befogadásra és az elfogadásra. A cél elérése során megtapasztalhatják saját korlátaikat és határaikat is. Az érzékenyítési folyamat nem lehet egyoldalú. Önkéntesség és nyitottság kell hozzá.

Elérhetőségek, kapcsolatok

ÉN IS VAGYOK! Mozgássérült Generációk Érdekvédelmi Egyesülete
5000 Szolnok, Besenyszögi út 17
Tel.: (30)342-92-53

- honlap: www.enisvagyok.hu
- e-mail: enisvagyok@postafiok.hu
- www.facebook.com/enivagyokegyesulet
- Skype: fehervary.t

Számlaszám: 10918001-00000034-05170002
Adószám: 18337653-1-16

Vakok és Gynegénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete
5000 Szolnok, Móra Ferenc út 15
Tel.: (56)514-085
Fax.:(56)514-068

- honlap: www.jnszmvakok.hu
- e-mail: info@jnszmvakok.hu
- www.facebook.com/jnszmvakok

Számlaszám: 11745004-20094382
Adószám: 18838714-1-16

Élet-Út-Esély Program

- www.facebook.com/pages/ÉletÚt-Esély-a-hozzáférhető-Szolnokért/773849252625688

Egyesületünk várja az érdeklődőket!

Kérjük, keressen meg bennünket a világ bármely pontjáról érintettként, önkéntesként vagy támogatóként.

Honlapunkon és facebook oldalainkon folyamatosan tájékoztatjuk tevékenységeinkről, eredményeinkről.

Segítse közhasznú tevékenységeinket tárgyi eszközökkel, pénzadománnyal, az adója 1%-val illetve szakmailag, hogy valóra váljon jelmondatunk: Lépésről-lépésre, közösen a céljainkért!

Támogatóink adományait, felajánlásait köszönettel fogadjuk, és közhasznú céljaink megvalósítására fordítjuk!